

MUASIRLAŞMA MI MODERNLEŞME Mİ?*

- Modernizme Ram Olan Modernleşme -

Mesut MEZKİT¹

Özet Bir milletin en zayıf halkası, geleceğini nasıl etkilediğini tarihte görmek; mümkündür. En güçlü anında hissedilmeyen güçsüz yanı; zayıfladığında çok ciddi kayıplara sebep olmaktadır. Gelişmiş uygarlıkları taklitle başlaması kaçınılmazdır. Böyle olunca da kimliksizleşmiş gelecek inşa etmektedir. Ayakta kalmak için daima kendinden güçlüye ihtiyaç duyacaktır. Türk milleti olarak asırlar evvelinden ciddiye almadığımız Batı Uygarlığı'na son yüz elli yıldır; özellikle de son asır nasıl taklit ettiğimiz ortadadır. Bu makalede Türk milletinin Modernleşme ile Muasırlaşma arasındaki gel-gitlerini tahlil edeceğiz.

Anahtar Kelimeler: İnebahtı Mağlubiyeti, Modernizm, Muasırlaşma, Batı Uygarlığı, Türk Modernleşmesi, Vahşi Kapitalizm

INNOVATION or MODERNISATION?

- Modernisation complying with Modernism -

Özet It is possible to see in history how the most fragile point of a nation could affect its future. The delicate side which cannot be hold at its strongest moment causes very serious losses as it gets weaker. It is inevitable that it starts to copy developed countries. So, it makes an unidentified future. Moreover, it will always need one that is stronger than itself so as to survive. As a Turkish nation, it is apparent how we have been copying the Western civilisation for a hundred and fifty years, particularly since the last century, which we have not taken seriously. In this article, we will analyse back and forths of Turkish nation between modernisation and innovation.

Keywords: Defeat of Inebahti, Modernism, Innovation, Western Civilisation, Turkish Modernisation, Wild Capitalism.

Giriş

Zilletlik, refah seviyesi yükselmiş milletlerin kaçınılmaz sonu olduğunu tarihi gerçeklerden anlıyoruz. İnsanların zihinlerinde hedefleri kalmayınca; bir şekilde hakikatini inkâra matuf arayış içince olacağı vakıadır. Gelişmesini tamamlamış bir devletin

---

* İlk kitabımızın da ismi olan Muhafazakâr Değişim ismiyle ilk makalemizi 1999 yılında Genç Ufuklar dergisinde yayımlamıştık. Ancak, bu fikrin arka planı ise üniversite son sınıfta okurken; Erzurum Yakutiye Medresesi bahçesinde teşekkül ettiğini de ifade etmek isterim. Ki, tarihe kayıt düşülmesi açısından mühim olduğunu düşünüyorum.

¹ Yazar, mesutmezkit@gmail.com

mensuplarında, ileriye doğru gidişatın daimi olacağı fikri hâkimdir. Hayatlarını bu minval üzerine devam ettirirler. Belki bir iki nesil; hatta üç nesil muzaffer bir edayla dünyaya bakışını sürdürürken; en zayıf yerinden hücumla maruz kalınca “böyle bir şey var mıymış” diyerek, kendilerini sorgulamaya başlarlar. Ancak, muktedir oldukları bir asırda zaman zaman bazı kazaların mevcudiyeti o anda hakim bir milletin zihninde çok da sarsıcı ruh hali olmayabilir. Çünkü ilk anda ani duraklama; cemiyetin geneline tesir edici durum göstermeyebilir. Göstermez de. Zira devlet çarkı çok iyi işlemektedir. Derin tecrübe o anki şok halin devamına izin vermez. Devasa cüsseye küçücük sivrisineğin etkisi ne olabilir ki? Nitekim Sokullu Mehmet Paşa'nın İnebahtı mağlubiyetinden sonra Ali Paşa'ya söylediği şu sözler bunun en dikkat çekici örneğidir: “Paşa Osmanlı devletinin kuvvet ve kudreti ol mertebededir ki, donanma lengerleri gümüşten, resenleri (ipleri) ibrişimden, yelkenleri atlastan temin etmek ferman olursa müyesserdir.”(Uzunçarşılı: 26)

Bu ahvalin bütün toplumda böyle olması; aslında, bir hakikatin de gözlerden ırak edilmesine sebep olmaktadır: Sivrisinek o cüsseye nasıl nüfuz etti?

Esas itibariyle bu, safahatın bir göstergesidir. “..(L)üks ve sefahatın devlet olmaya giden yolun önündeki engellerden” (Haldun, 2004:191) olduğu tarihi bir hakikat;dünyevileşmenin işaretidir. Maddîleşen âlemde tedbirsizlik, ileriye gör(e)meme, arîfâne bakışı örselemektedir. “Devlet olmayı sağlayan güç ve üstünlük, ancak asabiyet ve asabiyete eşlik eden yiğitlik ve kahramanlık ile olur. Bu özellikler ise genellikle bedevî hayatta bulunur. Onun için devletin (devleti kuranların) başlangıcı bedeviliktir. Ancak devletin kuruluşunu refah, bolluk ve Medineleşme (şehirleşme) takip eder. Şehirleşme ise yeme, içme, giyim, kuşam, binalara inşa etme, evlerin içlerini döşeme ve bunun gibi diğer hususları en güzel ve lüks şekilde karşılama; bunların karşılanmasını sağlayacak sanatların ve yolların bulunup icra edilmesidir(...) Dolayısıyla devlette bedevilik döneminden sonra kentleşme döneminin gelmesi kaçınılmaz bir zorunluluktur”(Haldun, 2004:244) Kentleşmenin neticesinde refah ve bolluğa alışan; savaşmanın rahatlarını bozacağı endişesini taşıyan yığınlar haline girmesi kaçınılmazdır. Böyle olunca da içinde yaşadıkları devletin “...ömrü üç neslin ömrünü geçmez(120 yıl). Bir nesil ile ortalama ömürlü bir insanın ömrü kastedilir ve bu, yükseliş ve gelişmesinin nihai noktasına ulaştığı kırk yıldır... Buradaki kırk yıllık süre ile hedeflenen, (zillate ve köleliğe alışmış vaziyette) yaşayan neslin yok olup, zillate alışmamış ve zilleti tanıyamayan yeni neslin yetişmesidir. Dolayısıyla buradaki kırk yıl,bir neslin ömrü olarak kabul edilmiştir. Ki o,(ortalama ömürlü) bir insanın ömrüdür.

Bir devletin ömrünün genelde üç nesli geçmediğini söylememizin sebebi şudur. (Devleti kuran) ilk nesil henüz bedevilik ahlakını; bedeviliğin sertliğini, haşinliğini, zor şartlara tahammül etme gücünü, cesaretliğini ve yiğitliğini kaybetmemişlerdir ve devlet yönetimine katılımları da devam etmektedir. Bu yüzden henüz asabiyetlerini ve güçlerini muhafaza ederler ve insanlar da onlara boyun eğmeyi sürdürür.

İkinci nesil ise, devlet olmanın getirdiği imkanlardan dolayı bedevilikte şehirli, zor şartlar ve zaruri ihtiyaçları karşılama derecesinden bolluk ve lükse doğru değişme başlar. Aynı şekilde, devlet yönetimi de katılımcılıktan uzaklaşıp tek kişinin elinde toplanmaya başlar. Böylece diğerleri de devlet için çalışmak ve on daha da yüceltmek konusunda tembellek gösterirler ve üstün olmanın izzet ve şerefinden boyun eğmenin zelilliğine doğru meylederler. Sonuçta asabiyetleri bir miktar zayıflar ve onlardan bazıları zelillğe ve borun

eğmeye alışırlar. Ancak onların çoğu, birinci nesli gördükleri, onların devletlerini yüceltmek ve kendilerini savunmak için nasıl çalıştıklarına doğrudan şahit oldukları için, bu özelliklerinden –bazıları kaybetse de–tamamen vazgeçmezler. Aksine, birinci neslin özelliklerine yeniden dönmeyi ümit ederler veya bu özelliklerin kendilerinde olduklarını zannederler.

Üçüncü nesil ise bedevilik özelliklerini-sanki daha önce hiç yokmuş gibi–tamamen unuturlar. Böylece kendilerini üstün ve galip kılan, şerefli ve asabiyet sahibi olmanın lezzetini kaybederler. Bolluk ve lüks içinde yaşamaya dalarlar ve korunmaya muhtaç olan kadın ve çocuklar gibi devletin gözetimi ve korunmasına muhtaç hale gelirler. Kendilerini koruyup müdafaa etmeyi ve haklarını elde etmek için mücadele etmeyi unuturlar. Her ne kadar insanlar arasında giyimleri,(silah) kuşanmaları, atlara binmeleri ve bunları maharetle kullanmalarıyla öne çıkarılsa da, bunlar birer görüntüden ibaret olup,çoğunlukla kadınlardan daha korkaktırlar. Savaşmaları gerektiğinde bunun için gerekli mukavemetleri göstermezler ve bu yüzden hükümdar da, desteği başka askerler ile sağlamaya yönelir. Böylece (orduda ve diğer devlet görevlilerindeki) azatlı kölelerin ve devletin himayesinde yetişmiş olanlar sayısı artar. Onlar sayesinde devlet bir müddet daha ayakta kalır. (Haldun, 2004:241-242;)(Dikkat buyurulsun: Osmanlı Devlet Felsefesi, Türkleri uç boylarda tutması, onların medenileşmesinden, safahata dalmasından endişe duyması ve asli unsuru daima teyakkuz halinde tutma gayretinde bulunması; Osmanlı Devleti’nin ömrünü üç asır daha uzatmak gayesi taşımamasından ileri gelmiş olamaz mı? Böylece, oryantalist zihniyetin dile getirdiği gibi III. Murat döneminden itibaren duraklama dönemi iddiası şüpheli duruma düşmektedir. Oryantalist tahakküme şerh düşülmelidir. Meseleye bu açıdan bakılmalı ve tarih felsefesine böylesi durumlarda ihtiyaç vardır.)

Türk tarihinde dev cüsseye sivrisineğin nüfuzu, İnebahtı Deniz Savaşı’nda vukuu bulan mağlubiyettir. 7 Ekim 1571 İnebahtı Deniz Savaşı’nda Osmanlı Donanması’nın yenilmesi

(Uzunçarşılı: 16-24) Osmanlı Devleti’nde müthiş bir heyecan ve sarsıntı meydana getirdiği muhakkaktır. Ancak, mağlubiyetten dört(4) sene evveline gitmekte fayda vardır. Nedir o? Yeniçerilerin 7 veya 9 Ocak 1567 yılında Sultan Üçüncü Selim Han’ın Hükümdar olmasıyla cülus bahşişin kanunen alınması gerekenden az olmasından dolayı arıza çıkartırlar. Sultan II. Selim Han meseleyi hal etmek için “Cümle bahşiş ve terakkiler verilsin, makbulümdür” (Uzunçarşılı: 5) diyerek saltanatının ilk gününde otoritesini sarsmış oldu.[Ancak, bundan tam bir asır evvel Kemalpaşazâde, Tevârih-i Âl-i Osman’da belirttiğine göre 1474 yılında Karamanoğlu meselesini hâl edip Bursa’ya dönülürken yeniçeriler yine böyle bir serkeşlikte bulunmuşlardı. Ancak, Fatih Sultan Mehmet Han, otoritesini kullanarak gerekli tedbir aldı ve elebaşlarını cezalandırarak iradesini ortaya koymuştur(____,2008:472).]Aradan dört yıl geçtikten sonra ise İnebahtı Deniz Savaşı’ndaki hezimet meydana geldi. Meselenin temelini inildiğinde görülecektir ki, Kaptan-ı Derya Ali PAŞA, yanındaki tecrübeli komutanları değil de İstanbul merkezden gelen talimatlara kulak verip inisiyatif kullanmadığı için (Uzunçarşılı:18) mağlubiyete sebebiyet vermiştir.

Bu girizgâhtan sonra, zamanında ciddiye alınmayan mikrobun nelere mal olduğuna bakabiliriz.

Mevcudiyetini devam ettirebilmek amacıyla mağlubiyet ve mahkumiyet saikiyle gelecek inşasına kalkışan milletlerin; geçmişin geleceğe taşımamanın derin huzursuzluğunu duymaması; zaman, mekan ve geçmiş aidiyet hissiyatının “ram olma” ile yer değiştirmesinden ileri geldiği vakiadır. Zamanında dev cüsseye nüfuz eden sivrisineğin mikrobunu teşhis edemeyen milletlerin, zehrinin nasıl bir illete dönüştüğünü; toplumun zihin dünyasının altüst oluşlarından ve hayata bakışından anlamak mümkündür. Böylesi bir durumda cemiyette girdaplaşan ise ortak akıl ve yitirilen hikmettir.

Düz mantık şudur: Muasırlaşmak, asrının en güçlü devleti olmak her milletin ulaşmak istediği kıvılcık elmadır. Ancak, çağdaşlaşma denilen muasır medeniyete vuslat nasıl olacak? Muasırlıktan ne anlıyoruz? Çağdaşlaşma denilince pozitivismin tezahürü olan Batılılaşma mı insan zihinde husûle gelmeli? Bütün bu sualler, nasıl muasır medeniyeti istediğimizi gösterir.

Medeniyet inşasından hayatta kalmak mücadelesine dönüşen bir milletin rehberi, elbette güçlüyü taklit etmekten geçmektedir. Bunu istismara, dış şartlar icbar etmektedir.

Bizim asıl üzerinde durmak istediğimiz husus, Türk modernleşmesi adı altında maruz kaldığı muasırlaşma mı yoksa modernleşme mi ikilemindeki Türk toplumun Batılılaşma macerasıdır.

Tekâmüldeki İkilem

Tekâmülünü tamamlayamamış milletlerin ikilem içinde kaldıkları konuların en başında modernleşme gelmektedir. Modernleşme, Modernizmin uygulamasından başka bir şey değildir. Bunlar arasındaki gel-git hareketleri; yumruklardan bunalmış boksörün hâline benzemektedir. Sosyal vakıaları (olguları) bir tarafa bırakarak; hakimiyet içgüdüleri ve pratiği ile hareket eden tahakkümcü Batı'nın modernleşme ve modernizmden ne anladığına bakmak mecburiyetindeyiz.

Maddi ilerlemesini kanla inşa etmiş, uygarlığını başka milletlerin kederleriyle vücuda getirmiş Avrupa Uygarlığı; artık, zannettiği zirvede olma hususiyetini kendi elleriyle tepetaklak etmektedir. Tecrübe edilmemiş hiç bir şeye inanmayan; her şeyin metafizik boyutunun olabileceği ihtimalini göz ardı ederek; makineleşmiş yığınlar topluluğuna dönüştürülen batı insanı, şartlı reflekslerle hareket eder hale gelmiştir. Evet, Batı insanının plânlı programlı hayatı zahirde müspet tesir yapmış ve maddî refaha ulaşmış; ancak, ruh âlemini bir kenara iterek, hayatın akışını tamamıyla kapitalist zihniyete mahkûm etmesinden dolayı huzuru yakalayamamıştır. Batı insanının huzura ihtiyacı vardır. Düştüğü kapitalist karanlığından aydınlığa çıkması için kalbî huzura vuslatı şarttır. Mamafih, meydana getirdiği makineleşmiş insan tipi, ruh dünyasına huzuru getirebilecek her şeyden tecride edilmesi, huzura ulaşmamasına mani olmuştur. Bu yüzden, maddî cihetiyle her türlü imkânı elde etmiş, tadabileceği bütün şehvî ve nefsanî arzularını tatmış Batı İnsanı, bulamadığı huzurunu; ya alkolde, ya uyuşturucuda, ya da intiharda bulmaya çalışmıştır. İşte, bu noktada Batı, kara düşünmektedir. Bunun çaresini de bir türlü bulamamaktadır. Attığı her adım, Avrupa Uygarlığı'nı Vahşi Kapitalizme çıkarmaktadır. Batı dünyası, insanî hayatı tadamamanın huzursuzluğunu benliğinde hissetmektedir. Aslında, Batı, huzurun nerede olduğunu çok iyi bilmektedir. Fakat huzuru bulmak Batı'ya pahalıya mal olacaktır. Çünkü

sebebi vücudu olan İslâm ile mücadelesi; onunla aynı cihete yönelmesi kendini inkâr manasına geleceğinden, bunu yapmak ve İslâm ile yüzleşme yerine, kendi sonlarını hazırlamayı yeğlemektedir. Burada Profesör Teoman Duralı'ya kulak verelim: "...Bu insanın, dinden bir şey öğrenmesi zorlaşıyor. Çünkü dinin 'söyleme ortamı' vardır. Ömrünce ağaç dikmemiş, hayvanın doğuşuna tanık olmamış bir çocuğa Allah'tan bahsediyorsun. Allah'ın olağanüstü kudretini görmem lâzım. Göğe bakacağım, tabiatı anlamaya çalışacağım. Bir çekirdek, bir tohum ekiyorum ve onun çıktığını görüyorum. Benim hayatımın en büyük aşkı[sevdiğim kadın, kadınlar, neyse yani, işitmesinler] diktiğim fidandır yahu! Bir yığın duayla titrerim onların üstüne; ayetleri onlara tatbik ederim. Bir emeğin iç içe geçtiği sevgi vardır. Sanayi tipi üretimde olmayan budur... Ben gün boyu toprakla iş göreceğim, kan ter içerisinde kalacağım ve akşam şöyle belimi doğrulttuğumda "Elhamdülillah" diyeceğim, "Ya Rabbi bana bu sağlığı verdin, bana bunu nasip ettin ve ben bunun ürününü yitiyorum!" İşte din bu. Din hayat demektir, başka bir şey değil. Başka bir şeye çektiğin vakit, o taassuba, yobazlığa götürebiliyor adamı. Batı Medeniyeti'nin çökmesi bu itibarla mukadderdir. Gerisi teferruatın tetkikiyle fark edilebilecek türdedir.(Duralı,2003:6)

Modernizmin Künyesi: Kapitalizm

Aydınlanma felsefesinin dayandığı temel, akıl olup "öteleri" redde dayandığından dolayı; bütün meselelere bu bakış açısıyla yaklaşmaktadır. Batı, kendi kasvetli tarihi gelişiminden çıkan ve Katolik Kilisesi'ne karşı yapılan, ihtilal niteliğindeki *rasyonalite*; zamanla rasyonalizm halini almıştır. Aydınlanma felsefesi, Avrupa'dan bütün dünyaya; özellikle sömürülen ülkelere/ milletlere/halklara cebri veya mecburi cihetle yayılmıştır. Neşet ettiği coğrafyanın dini, kültürel hâli göz önüne alınmadan, aynen iktibas neticesinde, tekâmülünü tamamlayamamış millî devletlerin (ulus-devletlerin) çelişki içinde debelenmesine yol açmıştır. Ve halen de devam etmektedir.

Marshall Berman, "modernleşmeyi" şöyle tarif etmektedir:

"Modern hayatın girdabı birçok kaynaktan beslenmiştir. Fiziki bilimlerde gerçekleşen, evrene ve onun içindeki yerimize dair düşüncelerimizi değiştiren büyük keşifler; ilmi bilgiyi teknolojiye dönüştüren, yeni ortamları meydana getirip eskilerini yok eden, hayatın bütün temposunu hızlandıran, yeni tekelci iktidar ve sınıf mücadelesi biçimleri üreten sanayileşme; milyonlarca insanı atalarından kalma tabii çevrelerinden koparıp dünyanın bir başka uçundan yeni hayatlara sürükleyen muazzam demografik altüst oluşlar; hızlı ve çoğu kez sarsıntılı kentleşme; dinamik bir gelişme içinde birbirinden çok farklı insanları ve toplumları birbirine bağlayan, kapsayan kitle iletişim sistemleri; yap ve işleyiş açısından bürokratik diye tanımlanan her an güçlerini daha da artırmak için çabalayan ve gitgide güçlenen ulus-devletler; siyasi ekonomik alandaki egemenlere karşı direnen, kendi hayatları üzerinde biraz olsun denetim sağlayabilmek için didinen insanların kitlevî toplum hareketleri; son olarak bütün bu insanları ve kurumları bir araya getiren ve yönlendiren, keskin dalgalanmalar içindeki kapitalist dünya pazarı. Yirminci yüzyılda, bu girdabı doğuran ve onu sürekli bir oluş halinde yaşatan süreçler "modernleşme" diye adlandırılmıştır." (Berman, Nak., Bostancı, 2003:75)

R.Poole, Ahlak ve Modernlik adlı eserinde modern toplumu şu şekilde nitellemektedir: "Modern toplumda asıl olan ferttir. Çünkü piyasa mekanizması benmerkezcil güdülemeye dayanan ferdi bir kimlik yapışı ortaya çıkarır. Ferdin peşinde koştuğu arzuların mahiyeti ne dursa olsun, onu harekete geçiren daima kendi arzularıdır ve hedeflenen de kendi doyumudur. (Poole, Nak., Böhürler: 1994:7)

Modernizmin künyesine bakıldığında görülecektir ki Kapitalizm çıkacaktır karşımıza... Nasıl ki "Ruhunu inkâr eden insan, kurtuluşunu, değerlerini devirmekte arıyor" (Topçu, 2011: 27) ise her şeyini maddeye bağlamış, çıkışını da bunda arayan değersizleşmiş Batı Uygarlığı, Vahşi Kapitalizm'den devşirme Modernizmi ihraç görevini kendinden görmüştür. Ana kaynağını vasıtaların mubahlığından alan Modernizm; maddi açıdan geri kalmış milletlerin önündeki tek numune olması sebebiyle kendini modernleşme olgusuyla avutmaktadır. Görünüşte mahalli değerleriyle çelişmeyen yönlerini aktardığı zehabına kapılmıştır. Ancak, zamanla ilim ve fennin yanında ruhunu da vermiştir. Kapitalist düşüncenin tesis ettiği, sonuç merkezli anlayıştan meydana gelen bir uygarlık, kendi değerlerini yok saymıştır. Onun kıymetini düşürerek ya da yok ederek maddeci ahlakı ihdas etmesi; kendi coğrafyasını kara deliğe sürüklemesi yetmemiş, büyük dalgaların çevresini harap etmesi gibi etrafını kendi çekim sahası içine almak gayretiyle her şeyi dünyevileştirmiştir. Dünyevileşerek içi boşaltılmış, ruhî ahengini kaybetmiş bir uygarlığın beşeriyete verebileceği bir şeyi yoktur. Madde adına manasını tukaka ederek hareket ahlakını sekülerleştiren Batı Uygarlığı!, sanayileşmenin getirdiği geçici refaha kanarak; geleceğini tehlikeye atmıştır. Bunu, aydınlanma safhasından evvelki verilerle insanı metalaştıran, kapitalist sömürü düzenini tesis eden Vahşi Kapitalizm, kendi kuyusunu kazmıştır. Vahşi Kapitalizmin devamına fayda getirici her yolun mubahlığı için yüz binlerce insanın ölmesiyle neticelenen, beyaz ırkın yağ bağlamış göbeklerine hizmetin faturasını Batı, çok ağır ödeyecektir. Tony Woodley, The Guerdian da bu hususu şöyle ifade etmektedir: "Norecambe Körfezi'nin yıkıcılığıyla ünlü dalgası tabiat kuvvetinin bir tezahürü olabilir ama orada midye toplarken ölen 19 Çinli işçinin ölümünden insanlar sorumludurlar. Belgelerine ölüm sebebi olarak 'boğulma' kelimesi yazılacaksa da, bu korkunç insan trajedisine sebep olan şey kovboy kapitalizmidir.

Midye toplayıcıları, kâr düzeylerini artırma üzerine kurulu dünyada İngiltere ekonomisinde sayıları gitgide artan göçmen işçi ordusunun bir parçasıdır. Bu işçilerin niye öldükleri o tehlikeli yerde ve kimin için bulduklarını değil, niye İngiltere'de olduklarını soracaklardır.

Bu bir göç meselesi değildir. Sömürü meselesidir. Morecambe'nin İşçi Partili milletvekili şu açıklamayı yaptı. "Midyeler çok para ediyor ama burada hayatını yitiren zavallılar pek az kazanıyorlardı." Serbest piyasa globalleşmesinin çirkin yüzü Morcambe Körfezi'ndeki kumsalda sergileniyor. Denetimsiz sermaye, dünyanın her yerinde emeğiyle geçinen insanları toplumlarından kopartıp ucuz işgücü olarak (Modern Köleler-MM) kullanılmak üzere İngiltere'ye getiriyor. Buraya gelmek için de hayatlarını riske atıyor bu insanlar.2000'de Kanal'ı bir kamyonetin arkasında geçmeye çalışırken ölen 58 Çinliyi hatırlıyorsunuz herhalde? Gelmeyi başaranlar da hemen burnumuzun dibinde alışageldiğimiz mal ve hizmetleri sağlamak için en dayanılmaz, en emniyetsiz şartlarda yaşıyor ve çalışıyorlar. Pervasız işler dışında bu işten kazançlı çıkan yok." (Woodley,2004)

Diğer taraftan Fransız postmodern filozoflarından Jean Baudrillard; Batı Uygarlığı'ndan ne anlamamız gerektiğini; Bosna Savaşı'nda Batı'nın ortaya koyduğu kusursuz ikiyüzlüğü şöyle dile getirmektedir:

“Şu savaş'ın gayri ahlaki sebepleri, başarısızlık denilen, her bakımdan felaket olduğu söylenen şu müdahalenin itiraf edilmemiş sebeplerini ortaya koymalı artık. Bütün mizansenin bizde uyandırdığı amansız bir şüphe de zaten bu sebeplerin içinde yatıyor. Üst üste bunca hatanın, bunca tereddüt ve başarısız davranışın bir anlamı olmalı mutalaka. Şu taktik, karmaşasındaki, hedefini sanki bile bile, isteye isteye şaşan Batılılardan bahsediyorum. Bu gelgeç istekli savaştaki bu ısrar, evet bütün bunlar, “siyasetin başka yollarla sürdürülmesi” şeklindeki o savaşın tarifinin kendisinden bile kuşkuya düşürdü. Eğer savaş tarifi hâlâ geçerliyse, o zaman bizim bütün Batılı strateji uzmanlarımız ve politikacılarımız aptaldırlar. Gerçi, pek de böyle reddedilecek bir husus değil bu. Fakat meseleyi bu uç noktaya vardırılmazdan önce, tam aksine, yoksa onlar bu işi iyi kotarmaktadırlar ve çok güzel programlanmış bir harekatı başarmak üzereler mi diye kendi kendimize bir sorsak...

Aslında, dünya çapında bir numaralı halk düşmanı kesinlikle İslam'dır ve İslami cephedir, Çünkü yürürlükteki küreselleşmeye karşı tek aşırı mukavemet eden odur... Demek ki bu savaş'ın temel iki yüzlülüğü var. Bu iki yüzlülüğün en hafifi, bizden lehte veya aleyhte olmamızın istenmesi değildir. Bir tuzak olan, başka bir gaye için oynanan ve hedefleri gizli, itiraf edilmemiş ve belki de hem berikilerin hem de ötekilerin bilincinde kapalı olan savaşa taraf olmayan hiçbir şey izin vermez. Bunun içinde yer almak, ideolojik, entelektüel ve insani yorumların bol bol, üstelik de dört bir yandan maskeleydiği bu savaşın gayri ahlakî ve gizli sebeplerinin tam anlamıyla kurbanı olmak demektir. Miloseviç'i ortadan kaldırmak mı? Bu aslında, bizim onun suç ortağı olduğumuzu görmemektir. Hey şeyi durdurmak meselenin sonuna kadar gitmek mi? Bu da, hiç de gerçekten sorunun getirilmek istenmediğine göre, hakikaten de hiç de başlamamış ve gelecekteki hakiki bir yüzleşmenin bölümlerinden sadece olan bu savaşın altında yatan niyetleri görmemektir. Gerçek olmayan, tam anlamıyla iki yüzlü, hedeflerine ulaşılamayacak olan bir savaşa son vermemenin çelişkili zorluğu da buradan kaynaklanıyor. Onun için, dört dörtlük, hileler ve dört dörtlük yanlış bilgilendirmeler “insani felaketin” bir kısmını oluşturmaktadır. (Ne yanlgı! Ya bu felaket insanidir ya da felaketi oluşturan bizzat insani olanıdır”) lehte veya aleyhte olmakla saçmalaktır. İfşa edilmesi ve gün yüzüne çıkarılması gereken, öncelikle bu savaşın göz boyacıdır. Realpolitik'e Realanalizle karşı konulmalıdır-bunu yapmak, bu tahakkümcü küreselleşmenin doğurabileceği tepki ve hislerin şiddeti engellenemez- fakat bununla mücadele etmek için, savaşın ve medyanın oluşturduğu ideolojik hadiselerin gerisinde, kimin sahiden evrenselliğin iyi ya da kötü tarafında olduğunun bilinmesi gerekir. Biz Batılılar, bizler evrenselliğin iyi yanındayız. Kötü tarafına düşman olanlara saygı, Saygı, amacına değil. Kurbanlarına acıma yok. Başkalarına merhamet olmaz.”(Baudrillard,1999)

“Bugün Avrupa'nın içinde,(...)bizzat kendi varlığından doğan buhrana ancak çare bulunabilir: Ruhî kuvveti maddî kuvvetin üstünde yükseltmek, ahlâkı iktisada hakim kılmak Avrupa'yı kurtaracak olan, bu iki kuvveti nefsinde birleştirmiş ve böylece anlaştırmış olan bir içtimaî sınıftır. Böyle bir sınıf doğup iktidar yerine gelirse, bu sınıf en kuvvetli ve hakim sınıf olursa, ancak o zaman Avrupa kendi kendini mahvetmek âkîbetinden kurtarabilir” (Topçu,2011:235-236)

Ancak, şimdiden çökme işaretleri veren ve bunun farkında olan Batı, geleceği için çırpınışlar sergilemektedir. Ahlaki maddeye hakim kılamadığı ortadadır. Zahirdeki gelişme alâmetleri, illüzyondan başka bir şey değildir. Kaybetme insiyakı ile hareket eden Batı, debelendikçe batmaktadır. Düzlüğe çıkma ümidini muharref dinlerinde aramaktadır. Bunun yönelik gerekli her şeyi yapmaktır. Ancak, şu garabete bakınız ki, tek dayanağı olan rûhânî merkezi Vatikan'ın içine düştüğü sapkınlık anaforu, nasıl bir modernleşme anlayışı ile karşı karşıya kaldığımızın da göstergesidir.

İşte, gazete çıkmış bir haber: “ Almanya’da bir papaz, cemaatine, Hazreti İsa ile ilgili belgesel filmler yerine yanlışlıkla erotik film dağıttı. Güneybatıdaki Lampoldhausen kasabası papazı Frithjof Schwesig, Hazreti İsa'nın hayatının Luka İnciline göre anlatıldığı bir video filmin 300 adet kopyasının çıkarılması için sipariş verdi. Gelen filmler dağıtıldığında, 20-30'unun erotik olduğu ortaya çıktı. Bir saat içinde tüm filmler toplatıldığında 200'ünün pornografik olduğu belirlendi“(Tercüman,2003)

Şu ibadeler ne demek istediğimize tercüman olmaktadır: “ Batı medeniyeti çöküş evresinin işaretlerini veriyor. Yaman bir yozlaşma var. Medeniyet,“devletleşme ve şehirleşme „ demektir. Şehirleşmek; incelemek, rahat yaşamak el emeği göz nuruyla kazanılandan uzaklaşmak demektir. İngiliz-Yahudi Medeniyeti'nde emek şekil değiştirdi. Emek, toprakla uğraşmayı gerektirir iken, topraktan uzaklaşıp şehir emekçiliğine geçilmiştir. Çok yeni bir olgu olan sanayi emekçiliği, toprak emekçiliğinden çok farklıdır. Asıl emekçilik, toprak emekçiliği, insanın kendisiyle barışık kalmasını sağlar.

İngiliz –Yahudi Medeniyeti ile birlikte öne çıkan sanayileşme, felsefenin ana sorunlarından olan, yabancılaşmayı getirmiştir. İnsanın kendisi ile barışık kalmasını temin eden en önemli unsur, ürettiğini görmektir. Almanya’da fabrikada çalışırken bunu açık bir biçimde yaşadım: Bir parça geliyor, ona bir vida takıyorsun, gidiyor, aynısından tekrar geliyor. Sen o mekanizmanın bir parçasısın. İşveren de olsan öylesin. İşte bu şartlarda insan iflas ediyor. Bu insanın, dinden bir şey söylemesi zorlaşıyor.“(Duralı,2003:6)

Batı Uygarlığı,zorla kabul ettirdiklerini, ettiremez durumu gelmiştir.Ruhlarını kaybedince maddi çöküntüye maruz kalan ülkeler; özelde de Doğu; şimdiye dek modernleşmeyi bir şekilde hazmetmek mecburiyetinde kalmıştı. Ancak, kendilerinin dahi örtemedikleri pisliklerle inşa edilen Modern Batı Uygarlığı, himmete muhtaç duruma düşmüştür ki; kime himmet edebilsin..

Türk Modernleşmesi

O halde, Türk Modernleşmesi diye nitelenen Batılılaşma, neden bizde karşılığını bulamamıştır? Zorlamalarla, tepeden inme yöntemlerle niçin hâlâ Modern olamadık? Muasırlaşma ile Modernliği; Tekâmül ile Batılılaşmayı niçin birbirinden ayıramadık? Niçin Muhafazakar Değişim'i* hayata geçiremedik? Bunun sebepleri üzerinde durmakta fayda vardır.

Türk aydını, muasırlıktan hep Batılılaşmayı anlamıştır. Batı'nın ilim ve fennini değil de, kültürünü, hayat şeklini, dünyaya bakışını, inanç sistemini, batılı gibi düşünüp çağdaş yaşamayı amaç edinmişlerdir. Türk toplumunun içine düştüğü çıkmazdan, fakirlikten, geri

kalmışlıktan kurtularak, muasır medeniyet seviyesine çıkmanın taklit ile mümkün olacağını düşünmüşlerdir. Muasırlaşma maceramızın fikri temellerini atanlar ve bunu Cumhuriyetin ilanıyla haklı olduklarını ispata çalışmışlardır. Ancak, yeni bir devletin ilk işaretlerinin verildiği zamandaki birçok aydın, meseleyi hep başka mecralara çekmişlerdir. Garp medeniyetinin mutlak galip, İslâm medeniyetinin mağlup olduğu görüşünü müdafaa etmişlerdir. Bu gibi yazar ve çizerler modernleşmek uğruna meseleyi çığırından çıkararak, Batı'yı taklit değil; bilakis, onu tamamen temessül etmekle tekâmülün olabileceğini savunmuşlardır. Bunlardan en meşhurlarından biri ve İttihat ve Terakki'nin namılı yazarlarından Ahmet Ağaoğlu'dur.

Ahmet Ağaoğlu, kurtuluşun, Garp medeniyetini tamamen özümsemekle imkân dahilinde olduğunu söylemiş ve Türk Ocakları Matbaası tarafından yayımlanan "Üç Medeniyet" adlı eserinde şu görüşlerini dile getirmiştir. "Necat ve halâsımız için Avrupa medeniyetini olduğu gibi temessül etmekten başka çare yoktur. Peki, medeniyet nedir? Tarz-ı hayattır. Hayatın kâffe-i tecelliyâtı, maddî-manevî bütün şuurudur... Tefekkür ve tecessüs(merak) tarzından başlayarak, telebbüs (giyim) şekline kadar hayatın bütün tecellilerini kucaklar. Aynı medeniyet zümresi aynı kafa ile düşünür, aynı kalp ile hisseder, aynı manevî cihazlarla mücehhezdir... İslâm cemaatleri, biri biri ardından velveleli bir tarzda sükût etmekte ve mahvolmaktadır. İslâmiyet'in son müstahkem kal'ası olan Osmanlılık ta hâl-i perişaniye maruz kaldı... Manevî mağlubiyetimiz de inkâr edilemez. Mağlubiyet nedir? Başkasının şahsiyetini kabul ve iradesine tâbi olmak. Gerek müslümanlar, gerek sarı ırk, elbiselerinden ve evlerinin tefrişatı gibi hayatın maddî tecellilerinden başlayarak, edebiyat, musikî gibi manevî hususatin en munis köşelerine kadar Avrupa modellerini taklit etmektedirler. Hele içtimaî, siyasi, fennî, terbiyevî müesseselerde Avrupa'nın büsbütün şakirdidirler. İslâm medeniyetine mensup cemaatlerin her gün mahv ve münkariz (bitip tükenmek) olduklarını görüyoruz. Japonya gibi Avrupalılaştan milletler ise günden güne ilerliyor. Seylâp gibi akıp gelen ve karşısında kendi nev'inden bir mania bulamayan Avrupa medeniyetinin üstünlüğünü kabul etmeyen yok, fakat bir noktada aldananlarımız var: bu üstünlük yalnız Avrupa medeniyetinin yalnız bazı unsurlarına, meselâ ulûm ve funûna münhasır değildir. Her medeniyet zümresi, bölünmez bir bütündür. Parçalanamaz, süzgeçten geçirilemez. Üstün olan onun bütünüdür. Ayrı ayrı falan veya filan kısmı değildir... Medeniyeti, idare-i maslahat usulüne tâbi tutmak isteyerek, kadir ve kahhar(kahreden bir kuvvet) bir kuvveti, pazar mantığı ile idare etmeğe kalktık. Yüz seneden beri, çabalayıp müspet bir neticeye vasil olamayışımızın sebebi hep budur... Yalnız libasımız ve bazı müesseselerimizle değil, kafamız, kalbimiz, tarz-ı telâkkimiz itibarıyla da, Avrupa'ya uymalıyız... Tarihinde dinini en az iki defa değiştirmeyen hangi millet vardır? Türkler önce şamanî değil miydiler? ... Medeniyet sahasında mağlubiyetimiz kat'idir ve galip medeniyeti temsil etmek lüzumu mübremdir. (kaçınılmazdır)(Nak., Meriç,2002:156-158)

Garplılığı savunan bu nevi aydınların teklifi, ileri sürdükleri fikirleri "biz, biz olmaktan çikalım; Batı gibi düşünüp, Batılılar gibi yaşayalım" noktasında düğümlemiştir.

"Yunanistan'a giderken, vapurda iki gençle tanışıyor Miller. Yunanlı talebeyi çok beğeniyor. Dünyadan kaybolduğunu sandığı insanca duygulara kavuşmak sevidiriyor romancıyı ve Yunanistan'ı görmeden âşık oluyor Yunanlılara. Türk talebeye gelince "Hiç hoşlanmadım ondan diyor, en kötü taraflarıyla Amerikan kafası. Hayat yokmuş Türkiye'de.

Ne zaman olacak? diye sordum. Ne zaman biz de Amerika gibi, Almanya gibi olursak, dedi. Hayatı hayat yapan madde idi, ona göre.”[Nak.,Meriç, 2002:154)]

Muasır medeniyete vasıl olmanın tek şartı olarak görülen Batılılaşma'nın “izm” olduğunu, meşhur Fransız ırkçısı Montesquieu'nün hakkımızdaki iftiralari gözler önüne sermektedir. Malum Fransız adamının gayr-i ahlâkî ifadeleri şöyledir:“Türkler dünyanın en çirkin insanları idi. Karıları da kendileri gibi kaknemdi. (Siska, kuru, zayıf, huysuz kadın anlamında M.M) Rum dilberlerini görünce akılları başlarından gitti. Başladılar kız kaçırmaya. Zaten ezelden beri hayduttular... Türkler eşek olacak öbür dünyada. Yahudileri sırtlarında cehenneme taşıyacaklar. Bütün kavimlerin en cahili... Türkiye’de tebaanın servetine, hayatına, haysiyetine kimse aldırış etmez. Anlaşmazlıklar çabucak karara bağlanır. Şöyle ki, Paşa davacıları dinler, sonra falakaya yatırır herifleri, bir âlâ döver ve böylece davayı neticelendirir.” (Nak.: Meriç, 2002:192) Doğuyu despot olarak tarif eden ve bu şekilde yaygara yapan mezkur kişiye, maalesef Türk aydınları da bulunmaz hint kumaşı gibi dört elle sarıldıkları yetmezmiş gibi , bir de baş tacı etmektedirler. Ve devamla Cemil Meriç şöyle der: “İzm’ler birer anakronizm’dir, birer anakronizm yani kalıplaşan, canlılığını yarı yarıya kaybeden birer konserve düşünce. Batı’dan gelen hiçbir “izm” masum değildir.

Biz ki, nass’ı mukaddesler dünyasından kovduk... Avrupa’nın içtimaî ve siyasî mitosları karşısında bu apışıp kalmak, bu kendini küçük görmek, bu papağanlaşmak, ne için? Unutmamak lazım ki “izm”ler içtimaî bir sınıfın müdafaasıdır. İçtimaî bir sınıfın, bir milletin veya bir medeniyet camiasının.”(Meriç,2002:188)

İlginç olan ise, Türk toplumunun çağdaşlaşma/modernleşme merhalesi; geçmişe dair ne varsa hepsinden kurtulmak gayesiyle yapıldığı için, tarihiyle devamlı mücadeleyle geçmiştir. Maziye ait kıymetleri yok saymak adına köprüleri atmak akıl kârı mıdır? Hangi saiklerin buna teşvik ettiği ise malumdur. Yeniden vücut bulmuş bir milletin kadim tarihî, kültürü, sahih geleneği, dili, dinî irfanı ile cidalleşirken; ana maksadın kimliksizleştirme olduğu âşikardır. Prof. Dr. Kenan GÜRSOY bu husus ile alakalı şunları ifade ediyor: “Batılılaşmak,Türk semalarında,uygarlık ya da düşünce semalarında neyi vurgulamaktadır?... Fakat ben bunu kültürel alanda nerede okuyalım diye soracak olursanız; iki yerde mümkündür? Bir tanesi musikidir. Türk musîkisi, kendimize has bir üslup dile getirmektedir. Kendimize has bir üslubun içinde konuşmaktadır. Bu diğerlerine nazaran, diğer kültür unsurlarına nazaran daha da önemlidir. Çünkü ses doğu kültüründe, özellikle bizde büyük önem taşır. Eğitimde, tefekkürde bunun önemli bir rolü vardır. Türk musîkisi kendi üslubu, kendi tavrı, kendi gerekleri bakımından adeta yasaklanmıştır. Şimdi bunun üzerinden Türk muhafazakârlığının sıkıntılarını okumak mecburiyetindeyiz. Kendini nasıl muhafaza etmeye çalıştı? Daha sonra kendi kendisini nasıl yeniden radyo kanalıyla ifade etmeye çalıştı? Eğitimde ne gibi problemlerle karşı karşıya geldi? Türk musîkisinden dolayı eğitim yapılmaması gereken bir musîki olarak mı addedildi? Daha sonra ne şekilde bu eğitim içinde yerini bulmaya çalıştı?... Ama benim üzerinde durmak istediğim, bu muhafazakârlığın kendisini en azından dava olarak ifade ettiği yer olan dildir. Dilde korkunç bir kıyım olmuştur. Bunu nazarı dikkate almak mecburiyetindeyiz. Belki de başlangıçta mazereti olan bir tedbirle dilin üzerine gidilerek dil, hafızasından koparılmaya çalışılmıştır. Bunun diğer kültür öğeleri gibi dil de bir *génération spontanée* ile oluşmaz. Nereden geldiği belli olmayan bir biçimde, birdenbire,ben bu dili icat ettim’diyerek bir dil icat edemezsiniz.Tıpkı diğer kültür unsurları gibi dil yaşar,bir hayatiyeti, kendine has bir

genetik yapısı vardır.Dilde kelimeler ölebilir.Yeni kelimeler doğabilir.Dilde siz, dışarıdan gelen bir kavramı karşılayabilmek için yeni açılımlar yapabilirsiniz. Hatta dildeki yabancı unsurları dışarıya çıkartmak için mücadele edebilirsiniz.Farklı dillerin yoğun olarak entelektüel hayatımızda, tefekkürde, felsefede, okulda kullanıldığı dönemlerde buna karşı mücadele edebilirsiniz. Farsça'nın edebiyatımızdaki, Arapça'nın medreselerdeki etkisiyle mücadele edebilirsiniz. Hatta Arapça ve Fransıza terkiplerin dilde fazla kullanımından doğan problemlerle mücadele edebilirsiniz.Fakat bir dilin kendisinden oluşturduğu ana yapıyı ,iskeleti ve kelimeleri atamazsınız.İskelete belki dokunulmamıştır. Ama yılların tefekkürü,felsefesi, sanat anlayışı ve şiiri olarak ortaya çıkan dil,farklı dil kaynaklarından diye kelimeler tasfiye edilmiştir. Bu bir problemdir. »(Gürsoy,2003 :58-59)

Bir türlü **kendimiz** olamadık. "Bizim aydınlarımız Batılı olamama gibi bir duygunun içine girdiler. Batılı olamamanın sıkıntı ve üzüntülerini yaşamaya başladılar. Yüzlerini Batı'ya çevirdiler, kendi kültürlerinden uzaklaştılar ve batılı oryantalistlerin bizim kültürümüz hakkında söylediklerini hep doğru kabul ettiler. Böyle olunca hep ahladılar, vahladılar. Aman efendim, bizim müziğimiz tek sesliymiş, söyleymiş, böyleymiş, deyip durdular. Halbuki kendi gönül gözümüzle baksaydık, Batı'da *do* ile *re* arasında iki yarım ses var. Hint müziğinde bu durum kırka kadar çıkıyor. Makamlar var, büyük bir zenginlik söz konusudur.

Öyle hale geldik ki, bir hazinenin üstüne oturmuş, dilenir durumdayız. Ne kadar tuhaf... Tiyatromuz yok diye ah vah ettik. Minyatür sanatında perspektif yok, ilkel resim diyerek dışladık. Halbuki orada ne kadar imkân var. Perspektifin olmaması Batılı materyalist gözün gördüğü kurallara göre belki bir eksiklik ama gönül gözüyle baktığımız zaman büyük zenginlik Diyelim ki, bir ev yaptınız, içini de, arkasını da görüyorsunuz. Perspektif olduğu zaman böyle bir şansınız yok, arkasını göremezsiniz.

Bu işte hayal gücünün genişliğinden, zenginliğinden oluyor. Onun için Doğu ile Batı sanatlarını ayrı ayrı inceleyip, ayrı ayrı kendi kaidelerini, kurallarını tespit edip kurmak, öyle değerlendirmek lazımdır. Zaten kesiştikleri çok az yer vardır. Birbirlerinden apayrı yerlerdedir, birbirleriyle mukayese etmek yanlıştır."(Barutçugil, 2003:42)

Rüzgâr gülü gibi şekilden şekle giren Modernleşme ile Modernizm arasındaki medcezir, Türk milletinin en büyük çıkmazlarından birini oluşturmaktadır. Zira iki yüz yıldır devam eden Batılılaşma maceramız, hep Modernizm eksenli olmuş; istikbalimizi belirli medeniyetlerin(!) bakış açısına göre yönlendirmişiz. Beşeriyetin ortak malı olan insan hak ve hürriyetleri başta olma üzere, iktisaden güçlü bir cemiyetin kapısını aralayacak her türlü teşebbüsten âri bir yol izlemişiz. Batı mahreçli aydınlanmacı pozitivist aklın rehberliği, bizim toplumumuza cebren kendi hayat tarzlarını şırınga etmeleri neticesinde, ortalıkta sersem gibi dolaşan insanlar güruhunun teşekkülüne zemin hazırlamıştır. Halbuki sahih geleneğimizden tevarüs eden inancımızda, zamanın şartlarına göre hayatın idamesine ruhsat verilmiştir. Yani, mazi ile asrın müspetesinde mündemiç bir medeniyetin inşasına işaret vardır. Millî istiklalimizin teminatı; millî hasletlerimizin; İslâm itikadının umdeleriyle yoğrulmuş; kapısı müspet gelişme ve değişimlere açık tekâmülün mevcudiyetidir. Bu, arz edilen ve mevcut olup da üzeri küllenen veya küllendirilen vakıya (sisteme), Muhafazakâr Değişim demek daha doğru olur. Muhafaza, sahih geleneğimizin bileşkesiyle mümkündür. Ancak, her şeyde olduğu gibi ifrat ve tefritte bizimle yarışacak hiç bir millet olmadığı için,

muasır medeniyet seviyesine vuslatı; Batı değerlerini aynen ıktibas ile eşdeğer tuttuk. Sosyolog, Prof. Dr. Nilüfer Göle, gazeteye verdiği bir mülakatında bu hususu şöyle değerlendirir: "Modernlik Türkiye'de Batı medeniyeti değerleriyle özdeş tutuldu. Sadece batılılar modern değil. Batı coğrafyasının dışındaki çağdaş ve modern olguları nasıl isimlendireceğiz? Müslümanlık modernizmin karşıtı değil. Ama modern hayatın bazı unsurlarını eleştiriyor. 'Ben kendi değerimle modern olmak istiyorum' diyor. Modernlik zaten filtresiz olmaz. Batılı olmayan toplumlar, modern dediğimiz olguları yaşarken, nasıl bir filtreden geçiriyor, nasıl yorumluyor, bu değerleri kendisine nasıl mal ediyor? Bu husus önemli. Şimdiye kadar 'Müslümanlıktan vazgeç, kendi değerlerinden vazgeç modern ol' deniliyordu. Bu çağrı kendi kendinden vazgeç anlamına gelir. İslâmcılık, Müslümanlığın biraz sert ve sarsıcı bir şekilde hatırlatılmasıdır... Avrupa modernleşirken kendi filtresini koyuyor. Meselâ Amerika müziği ve filmi karşısında kültürünü korumaya çalışıyor. Kendini var ederek gelişmeye çalışıyor. Kendinden vazgeçerek değil... Biz modernliği eleştirisiz almayı düşündük. Modernlik, kendisini sürekli eleştirerek yenileniyor. Kendi üzerine düşünen toplumlar modern toplumlardır. Eleştirel bir bakış açısıyla, modernliğe yaklaşan İslâmcılar, esasında bütün topluma katkıda bulunmuş oluyorlar. Çünkü eleştirileriyle milleti düşünmeye sevk ediyorlar... Batıcı olmadan modernleşme olur. Japonya bunun örneğidir." (Göle,2003)

Burada, Ahmet Muhip Dıranas'ın şu görüşlerine katılmamak mümkün değil: "Bayramlarımızın güzel âdetlerinden biri bütün bütün yok olup gitmek üzere. Bayramlarda, eskiden, bir el öpme âdeti vardı. Bu bir yandan; küçüğün büyüğe en zarif şekilde saygısını gösteren bir sosyal terbiye tezahürü olmakla beraber, biraz da bayramın kendisi gibi bir şeydi. Geçmiş bayramlarda genç buselerle nurlanmış ihtiyar eller, şimdi, el öpmeyi bilmeyen çocuk ve taze dudakları karşısında mahzun, iki yana sarkıyor. Edeplerini ve geleneklerini kaybetmiş bir bayramın ne bayramlığı kalır? Garplılaşma, yenileşme cereyanı içinde kaybettiğimiz böyle nice güzel törelerimiz var. Yazık oluyor.

Âdetler, gelenekler, bir millet yapısının temel kıymetleridir. Âdetlerini, ananelerini, tarihten ve dedelerden kalma özelliklerini koruduğu, tanıdığı ve günde kıymetler halinde tuttuğu nispette, bir millet kuvvetli, güvenli ve medenî olur. Dış görünüşüne o kadar hayran olduğumuz Garp medeniyetine mensup milletlere bakınız: Bir teknik mucizesi gösteren yirminci asır ruhî ve millî farkları ısrarla ortadan kaldırmaya çalıştığı, insanları tek bir haddeden çekmeye çabaladığı halde, milletler, en küçük yüz hareketlerine, jestlerine, nidalarına kadar yine birbirlerinden ayırdediliyorlar. Çünkü millî ruh, medenî ruhtan daha üstün ve kuvvetli,

Milletler medeniyete değil, medeniyet milletlere göredir. (Dıranas,2003:344)

Cumhuriyet ve Teverüs Ettiği Miras

Cumhuriyetin inşa süreci, tevarüs ettiği tarihten teşekkül etmiştir. Bu mirasta ise inanç, sahih gelenek, kültür, sanat, estetik; yani kendini kendisi yapan kıymet hükümleri vardır. Yeni millî-devlet/ulus-devlet mücadelesinden (TBMM açılması ve akabinde Cumhuriyetin ilanı millî-devlet esasına dayanmaktaydı) hususiyle ikinci dönem diyebileceğimiz 40'lardan itibaren ulus-devlet anlayışının hakim fikir olması; millî tekamülden dönülerek; onun yerine teslimiyetçi batılılaşma macerası sekülerizmin

tatbikatını hızlandırmıştır. Bu zaman zarfındaki gelişmeler de hakimiyetin kimlerin elinde olduğunu o anki politik kurgu ve uygulamalar göstermektedir. "Cumhuriyeti bu kültür coğrafyasının iradesi kurmuştur. Ancak Cumhuriyetin ilerleyen yıllarında bu irade milletin elinden kayıp gitmiş; devlet eliyle gerçekleştirilen uygulamalar ve özellikle kültür politikaları ilk baştaki kurucu iradenin idealleri doğrultusunda olmamıştır. Kendimiz olarak, kendimizi ve değerlerimizi inkar etmeden Batı'nın olumlu ve insan tekamülünü ifade eden değerlerini alıp kendimize özgünlüğümüzü muhafaza etme eğilimleri, bilinmez bir el tarafından batılı olma haline dönüştürülmüştür. Deyim yerindeyse, topyekun Türkiye, bu coğrafyanın halkı hiçbir ayırım gözetmeksizin yıllardır asimile edilmeye çalışılmaktadır. Bu bilinmez elin çizdiği ve yıllardır uyguladığı kültür politikası, kendi toplumuna ve kültürüne yabancı bireylerin yetişmesini hızlandırmıştır. Yıllardan beri sadece popüler kültür öne çıkarılmakta, ahlak değerleri aşındırılmaya çalışılmaktadır. Bilginin ve erdem, hakikat sevdasının hiçbir ilgi görmediği toplum dayanışmasının ve ortak dünya bilincinin iyice zayıfladığı, dünyevî bazların ve buna dayalı değerlerin öne çıktığı bir Türkiye'ye doğru hızla yol almaktayız. Egemen güçler ise olup biteni ve gidişin seyrini olumlu değerlerle, çağdaşlıkla, gelişmeyle açıklamaktadırlar.

Çok uzun yıllardır sosyal-kültürel alanda izlenen politikalar ve bu politikaların meyvesi olan insan dokusu derinden gelen çöküşü anlatmaktadır. Niye yaşama biçiminde, sanat ve edebiyatta, giyim kuşamda belli bir çizgi ısrarla empoze edilmektedir? Türkiye'nin gündeminde tutulan yazar ya da sanatçılar, niçin hep milletin değerleriyle barışık olmayan kişiler olmaktadır? Türkiye'deki olumsuz gidiş kimin işine yaramaktadır? Egemen dünya yorumu, hayat tarzı ve değerler sistemi ne kadar yerlidir? Ortak dünyaya bağlılık bilinci gerçekten kendi dünyamıza bağlılığı mı anlatmaktadır, yoksa bu bilinç sahiplerinden bir kısmı, ortak dünyayı kendilerine dikte edilmiş olan ve onların da içselleştirdikleri değerler etrafında mı kurmak istemektedirler? Kendimiz olarak gelişmek varken, batılılaşmak neden ısrarla ve kimler tarafından mutlak doğru, tek yol olarak dayatılmaktadır?" (Köktürk, 2004:25)

İşte, bu noktada "Türkiye'de niçin zenginler değil de, çoğunlukla fakirler daha dindar?" suali akla geliyor. "Bu, Batılılaşmanın bir sonucu." diyor sosyolog Prof. Dr. Nilüfer Göle. Ve, devam ediyor:

"Seçkin olmak için dini bırakmamız, dine ait kültürel hayattan vazgeçmemiz gerekir. Bize hep bu telkin edilmiş. Mesela Boğaziçi gibi bir üniversitede bir hoca namaz kılmaya kalkışsa, ya" aklını oynattı; meczup" diye bakarlar, ya da bir cemaate üye olduğunu sanırlar. Bizim çevremizde alafranga olmak iyidir. Mesela Monşer dediğimiz diplomatları düşünün. Bunlar tamamen bir Batılı gibi hareket ederler. Onların değerlerine sahip çıkarlar. Güzellikte dahi alaturka, rüküşlüğü'nün bir adı. Alaturkalıkta, modernliğe ayak uyduramamak var. Biz Batı modernliğim evrensel diye düşündük. Rengi, kokusu yoktur diye düşündük. Ve üstün değerler olarak sadece teknolojisini, demokrasisini değil, estetik değerlerini de, ölçülerim de aldık. Bu yüzden Türkiye'de hiçbir ölçü kalmadı. Modernlik, her anlamda ölçsüzlük gibi algılandı. Mesela bir sedir yaptırarak olsanız, herkes farklı bir ölçü veriyor. Siz, bu örneği daha soyut değerlere de taşıyabilirsiniz. Oysa modernlik sadece tüketmek değil. Taklit etmek de değil. Kendinden yola çıkarak bir şey üretmek ve bunu sunabilmek. Tarihî kırma imalar yaşayan Türkiye'nin modern dünyaya bir katkısı olduğunu pek söyleyemeyiz." (Göle,2003)

Eğer, Batılılık veya Modernlik, Batı'nın ilmini, fennini almak ve maddi imkânları milletin istifadesine sunmak ise, o taktirde Modernizme ne hacet var? Onun, gelenekli (geleneksel!) kültürü yok etmesine niçin müsaade ediliyor ki? Tarihî mirasımızla, kültürel kıymetlerimiz ile muasır medeniyet seviyesine varmak mümkün değil mi? Elbette mümkündür. Ancak, bizim adımıza hareket ettiğini söyleyip, Batıcı kafasıyla düşünen, müsteşrik zihniyetin mahsulü fikir kalıplarını millet adına müdafaa ettiğini zannedenler, bu ülkeye faydadan çok zarar getirmişlerdir.

An'ânesinden taviz vermeden, kültürünü muhafaza ederek, gelişmiş, sanayileşmiş Batı'dan sadece tekniği alarak, gelişme safhalarını bir bir geçen ülkeler de mevcuttur. Bunlar, Batı'ya sadece hangi sahada eksikleri var ise bunları öğrenip ülkelerinde, taklidinden (iktibasından) daha iyisini yapmışlardır (Ancak, Batı'dan alınan ilim ve teknikte Hıristiyan-Yahudi Uygarlığı'nın ruhunun da buna dahil olduğunu unutmamak icap ediyor. İktibasta asıl mesele, mahalli/millî değerlerimizi katarak millete arz etmek, olmalıdır).

Buna iki misal vereceğim. İlki; "Ebru sanatı 1600'lü yılların başında ilk defa Avrupa'ya gidiyor. Bir İngiliz seyyahın yazdığı bir kitapta;"Türkler'in bizim bilmediğimiz ilginç bir sanatları var. Boya ile yağı karıştırıyorlar. Sonra da suyun üstünde yüzdürüyorlar. Ondan sonra da bir bile ile kâğıda alıyorlar" diyor. İlk giden bilgi bu Avrupa'ya.

Gerçekten büyü yapmak gibi bir şey ebru yapmak. Daha sonra ebru kâğıdı, Türk kâğıdı adıyla Batı'da çok beğenilen, değer verilen bir hediye metaı haline geliyor. Soylular, asiller, krallar, zengin tüccarlar arasında birbirine verdikleri armağan oluyor. Bu 18.Yüzyıla kadar devam ediyor. 1760'lı yıllarda dönemin İtalya kralı 'Biz niye Osmanlı'ya döviz kaptıralım? Biz bu sanatı öğrenelim, burada yapalım' diye bir fikir ortaya atıyor ve bir ciltçi aileyi yetişkin çocuklarıyla beraber İstanbul'a gönderiyor. Bu aile İstanbul'da 6 ay kalıyor... Ebru sanatının bütün inceliklerini öğreniyorlar,sonra da Venedik yakınlarında Mestre diye bir köye atölye kurup, bu sanatı icra etmeye başlıyor.Ve atölye kısa sürede 300 kişinin çalıştığı bir fabrika haline geliyor." (Barutçugil, ,2003:40)

İkinci misal ise Japonya'dır."Japonlar, modernleşmeyi, güç ve sistem özellikleriyle birlikte kavradılar. Etkili yönetim gelenekleri, yüksek okur-yazarlık seviyeleri, sıkı aile yapıları, iş ahlakları ve öz disiplinleri, millî kimlik duyguları ve doğal üstünlükleri ile bunu gerçekleştirmeye hazır durumdaydılar.

Meselenin esası şudur: Japonlar kendilerinin üstün olduğunu bildiler. Bunu bildiler, çünkü başkalarının üstünlüklerinin farkına vardılar. Önceki Tokugawa yönetiminin hareketlerine dayanarak, Japon ajanları (temsilcileri) Avrupa ve Amerika yollarında gördüklerini geri getirmeleri için yurt dışına gönderirken, yabancı uzman ve teknisyenleri ücretle çalıştırdılar. Akıl gövdesi, mukayeseli liyâkatin dikkatli ve esnek düşüncesini yansıtarak, seçenekler için bir temel oluşturdu...

Öğrenmek için fırsat kaçırılmadı.1871 Kasım'ında, aralarında Okubo Toshimichi'nin de bulunduğu üst seviyede bir Japon heyeti, fabrikalarını, yüksek fırınları, tersaneleri, silah fabrikaları, demiryollarını ve kanalları ziyaret etmek için, Birleşik Devletler'e ve Avrupa'ya gitti. Yaklaşık iki yıl sonra,1873 Eylül'ünde, öğrenmenin ganimetleriyle yüklü ve reform için " şevkle tutuşmaya hazır bir ateş olarak" geri döndüler."(Landes,2002:46)

Modernleşme ve Batılılaşma: Aynı Rahmin Çocukları

Şurası bir vakiydir ki; Modernleşme ile Batılılaşma, Türk Milletinin gözünde aynıdır. Ve, Modernleşmeden de, Batının, bütün değer yargılarını; Garbın skolastik düşüncesinin mirası olan uygarlığın iktibası gözüyle bakmaktadır. Temelde bu anlayış hatalı da değildir. Aydınlanma felsefesinin veledi olan pozitivistin batıdaki fikrî yapısının Müslüman-Türk toplumuna aynen aktarılması; Millî benliği temelden sarsacaktır. Buradan mütevellit korkuların olması tabiidir. “Geçen yüzyıl içinde August Comte’un insan bilgisinin tarihî evrimi teolojik-metodolojik-ilmi süreçler içinde ele alan pozitivist tahlili ile Modernizmin mutlak zaferi ve Din’in Sonu ilan edilmişti. Bu teoriye göre Din, insan bilgisinin ilk dönemlerinin eseri idi ve modern dönemde geçerliliğini sürdürmesi imkânsızdı. İnsanoğlunun kaderi artık bilim tarafından belirlenecek ve Din’in insan hayatı içindeki rolü gittikçe azalarak sona erecekti. Dolayısıyla da insanlığın geleceğinde dinî bilincin ve canlanmanın yeri olmayacaktı” (Davutoğlu, 2002/2:4) Rasyonalist felsefenin getirdiği modernleşmeye Türk Milleti’nin uzak durması kaçınılmazdır. Bundan dolayıdır ki, yıllardır Batılılaşma ile modernleşmenin Türk toplumunun sahih geleneklerini derinden sarsacağına inandığı için, reddetme temayülü, muhafazakâr kesim de hep ön plânda olmuştur. Zaman geçtikçe; hangi saikler buna tesir etti veya ettirildi bilinmez; ama mukaddes değerlerine bağlı cemiyetin Batılılaşmaya (AB)müşpet baktığı müşahede edilmektedir. AB’nin farklı hayat tarzı ve fikirlere bakışı; meseleye insan hak ve hürriyetleri mesabesinden yaklaşımı; bahusus 28 Şubat; bu süreçte en fazla mağdur olmuş kudsî değerlere bağlı kesimleri; Modernleşme /Batılılaşma/ AB’ye taraftar olmasını kolaylaştırmıştır. Ancak, bu topyekun Garplılaşma temayülünün ârizî olduğunu, bunun samimi bir yöneliş olması gerektiği yönünde tenkitler de Muhafazakâr cenaha tevcih edilmektedir: “Batı, özellikle Avrupa Birliği, sadece Türkiye’de İslâmî grupların veya kimliklerin kendilerini koruyacakları bir çerçeve değil. Bu pragmatik tutumun ötesinde Batıya İslâm’ın antitezi gibi bakma alışkanlığından da vazgeçmek gerekiyor. 28 Şubat sürecinin bir uzantısı olarak Batıyı İslâmî kesimlerin geçici bir korunağı olarak görmek yerine, medeniyetlerarası diyalog çerçevesinde Türk toplumunun tarihî ve kültürü ile katkıda bulunabileceği yeni bir ortak hayat alanı olarak bakmak ta mümkün AB’ye”(Dağı, 2001:126)

Seçkin-Batıcılar

Modernleşme çabalarında kafası en karışık olanlar ise,“seçkin-Batıcılar”dır. Seçkin-Batıcılara göre Garplılaşma, modernizmin şekli cihetlerini, Türk toplumuna kabul ettirmektir. Zahir önem verip; neyi ihtiva ettiğine bakmamalarıdır. Sanattan edebiyata; modanın Türk kadınına şekillendirmesine, müzikten eğlenceye; kısaca, kültür taklitliği, tarih taklitçiliği, sanat mukallitliğinin geçer akçe olması; buna mukabil gerçek manada Batının ilmîne fennine, insan hak ve hürriyetlerine,“devletin millet için var olması” prensibinin hakim kılma fikriyatının ve tatbikatlarının Türk toplumuna gelmesine muarızdırlar. Bu tür modernleşme, onlar için “adam olma” manasına geldiği için, keyiflerinin kaçacağını düşünmektedirler. Böyle bir asrileşme modeli, milleti refaha kavuşturacağından dolayı, bu“kafası karışık” olanlar tarafından yaklaşık bir buçuk asırdır “kriz” üretme merkezi gibi çalışmaktadırlar. Değişime doğru hızla ilerleyen tabana karşı bir mukavemet söz konusudur. Gerçek manada bir modernleşmenin,“seçkin-Batıcı” kesimde endişe uyandırması, millete karşı duyulan güvensizliktir. “...seçkin-Batıcılık, toplumdan gelen değişim talepleri karşısında tıkanıyor; popüler-sivil bir Batılılaşma, böylece ilk defa, bir hedef ve model olarak baş aşağı durmaktan kurtularak ayakları üzerine dikiliyor... Geçmişte,

resmi çevrelerce seçkinler arasında“Batılılaşmanın son aşaması“ olarak görülen AB üyeliği, şimdilerde, içerdiğine inanılan“risk“ler sebebiyle bir endişe kaynağına dönüşmüş durumda. Batılılaşmanın mantikî sonunun demokratik-liberal bir devlet modeli olması, seçkinci-Batıcıları fazlasıyla ürkütüyor. Seçkinci-Batıcıların temel yanılığı, Batılılaşma sürecinde ictimaî (toplum) dönüşümle beraber, devlet ve yönetim anlayışının da değişmesi gerektiğini görememek. AB’ye üyelikle gerçekleşecek olan Batılılaşmanın son hamlesinin seçkinci ve ideolojik bir devlet ve siyaset anlayışını ortadan kaldıracığını düşüneneler içe kapanmayı tercih ediyor. Globalleşme ve AB entegrasyonu sürecinde ictimaî, siyasî ve ekonomik dinamiklerin özgürleşmesi, merkezîyetçi-ideolojik gelenekle çatışıyor“ (Dağı, 2001:125-126)

Sonuç Yerine...

Batı’ya göre en tehlikeli Türk; Müslüman-Türk’tür. Bunun mefhumu muhalifi de caridir: Yani Müslümanlığından uzaklaşmış Türk, Batı için en kıymetli Türk demektir. Zira, kendi kimliğinden taviz vermiş bir Türk;“olmazsa olmaz“ en değerli varlığından feragat etmiş bir millet; Batı indinde ne mânâ ifade eder ki? (Kölelikten başka!) Bir milleti millet yapan; onun en mümeyyiz vasfı olan inancını bırakarak; “Batı’nın pozitivist, kapitalist Makyavel ahlâkına hizmete âmade“ namzed olduğunu ispat edercesine, her şeyini teslim etmiş bir millet; Garb âleminin ekmeğine yağ sürmekten başka ne işe yarar ki?

Bu sebeplerden dolayıdır ki, Batı var gücüyle Müslüman-Türk’ü nasıl “kendi“nden yapabilirizi iki buçuk asırdır tartışmış; bununla alâkalı her türlü inançsızlaştırma faaliyetini yürütmüştür. El’an bu niyetini ve fikrini hayata geçirmeye çalışmaktadır. Bunda da mesafe katetmişlerdir. Çünkü Batı’nın Müslüman-Türk milletinden alınacak kuyruk acısının intikam hisleri, katmerlenerek devam etmektedir.

Tarih bize şunu ispatlamıştır ki, Batı’nın gözünde İslâmiyetle mücadele; ancak, Türklerle olur fikri; cariliğini korumuştur. Meselâ, Karlheinz Deschner şöyle der:“Haçlı seferleri İslâmiyet’e karşı değil, adları anılarak Türkler’e karşı açılmış bir savaştır.“(Nak. Diker, 2003:20) Bu ve bunun gibi sözler batılı en yetkili ağızlarından defalarca söylenmiştir. Ama gelin görün ki, bizdeki dozajı aşmış temayül ve garblıların hayat tarzlarını iktibas, kendimizi onlara beğendirmeye yarışını zamanımızda artarak devam etmektedir. Biz onlara karşı ne kadar iyi hisler beslersek besleyelim; onlara yaklaştığımızı ispat etmeye çalışırsak çalışalım; Batı medeniyeti diye arz edilen; ancak tarihi vahşiliklerle dolu Garb, bizi hep “kuyruk“ acısıyla hatırlayacaktır. Şuur altlarında bize karşı kinlerini devam ettireceklerdir. Bundan dolayı bize ait olmayan bir çok vasfı bizimmiş gibi bütün dünyaya kabul ettirmeye çalışacaklardır.

Bun noktadan hareketle Batılı tarihçilerin Müslüman-Türklere bakışını şu şekilde arz edebiliriz:

M.Kühbach “Türk korkusu tarihte halkı denetlemek ve disiplin altında tutmak isteyen yöneticilerin propaganda aracı olarak kullanıla gelmiştir.“(Nak. Diker, 2003:21) Katolik Hıristiyanlığının mimarlarından sayılan Roterdamlı Erasmus’a göre,“Tanrı, günahkâr Hıristiyanları cezalandırmak üzere Türkleri göndermiştir. Ama manevî arınmayı gerçekleştirmeden Türk ırkı yok edilemez. Yine, Protestanlığın kurucusu Martin Luther’in

“Türke Karşı Dua” ve “Türlere Karşı Savaşımız” risalelerinde yer alan ifadelerinde; Müslüman Türkleri “şeytanın ajanı” şeytanı da “Türklerin başkomutanı” ilân eder.

Şurası hiç unutulmamalıdır: Haçlı zihniyeti, ortaçağ karanlığındaki o meş’um fikirlerini tahakkuk ettirme fırsatını kollamaktadır. Maddî imkânlarını kullanarak parçalama, bölme, inançsızlaştırma ya da Hıristiyanlaştırma siyasetlerini her dem yerine getirme gayretlerini aleniyete dökmüşlerdir. Bunun adı ister kültür emperyalizmi olsun; ister Globalizm olsun; bu isim altında iktisadî, idarî, sosyal, ahlâkî, sportif ve diğer müsabakalar vasıtasıyla modern müstemleke politikalarını icra etmektedirler. Sosyal, iktisadî ve siyasî zaafiyet içerisinde bulunduğumuz anda malum icraatlerine hız kazandırarak, kuymuzu kazmaktadırlar. (Bu noktada şu hususu da ifade edelim ki, fikrimiz vuzuha kavuşsun: Zikrettiğimiz meseleler acizyetimizden ziyade her an hâzır ve nâzır olmak babındandır. Elbette, selahiyet sahiplerinin yıllardır devam eden Modernizm merkezli icraatlerini de unutmamız mümkün değildir. Suyu uyur; düşman uyumaz, atasözümüzü her daim hatırımızda tutmalıyız.)

Tabiatıyla temas ettiğimiz hususlar; global bir vakia olan maddî sahadaki tekamülden tecrid edilmiş bir millet teşekkül etsin mânâsında yapılan bir teklif ve tenkit değil; bilakis ufkumuzu açıcı, istikbale matuf Yeni Türkiye Vizyonu’na katkı sağlamaktan ibarettir(Vahşi Kapitalizmin uygulayıcısı olmamak şartıyla). Yoksa Müslüman-Türk Milleti’nin menfaatine olabilecek, içi doldurulmuş muasırlaşma sürecine(Modernizm değil) bigane kalınması akıl kârı değildir. Bizim Sahih Geleneğimiz, tekâmüle imkân veren, teşvik eden; hatta bunun uğrunda mücadele ve mücahede eden umdeler ve tecrübeler yumağıdır.

Muhelif fikirlerle (topyekün Batı değerleri) mücadele, onlara karşı verilecek mukavemetle mümkündür. Mukavemetin tesiri ve gücü, asıl kaynağın aynen devam etmesi sayesinde imkân dahilindedir. Asıl mehoz ise, maddî an’ane ile manevî geleneğin bileşkesindeki isabetin derecesidir. Aslına rüçû zannedilip “Nass”ı yok farz ederek aklın emrine verilen telakkî, Batı’nın Aydınlanma macerasının neticesindeki Pozitivizmin amacına hizmetten başka bir işe değildir. Mukavemet, bir milletin fert fert müspet ilim ile techiz edilmiş aklî ve naklî tefekkürle tezahür eder. Değişime karşı durmak, akl-ı selim ile irtibatlı olunamayacağından dolayı, Muhafazakâr Değişim’i ana gaye edinmek muciptir.

Tekâmülün önündeki maniler de, işte bu şekil fikriyatın hakim ve müessir olmasıdır. İtimatsızlığın ve her şeye öcü gibi bakılmasının neticesinde, gelişmeyen, içe dönük bir toplum meydana getirilmiş olunuyor. Halbuki Muhafazakâr Değişim’in rehberliğinde, mahalliliğin verdiği şuurlu bir güçle; evvela kendi coğrafyasında, bilâhere global bir dünyanın menfiliklerine sahih düşüncenin güzellikleriyle karşılık verilmesi elzemdir. Her şeyimizle değişmek mecburiyetinde değiliz. İfrat ile tefridi çok ince çizgilerle tespit etmek durumundayız. Dış dünyaya açılım; tedrici, safha safha, ama evvela kendi korkularımızdan sıyrılarak kararlı duruşumuzla ve cesaretle, bütün dinamik dayanışmalara dahil olmalıyız. Üç maymun taklidiyle muhalif olmanın ülkenin ve milletin menfaatine hiç bir faydası yoktur. Ahlakî olarak, tarihî ve kültür merkezli karşı çıkışlarda; emperyalizmle sloganlarla mücadele etmek yerine, bilfiil içinde yer alarak, Türk Milletini hak ettiği yere getirmek mecburiyetindeyiz. Bu, teslim olmak yada olmamak gibi bir anlayışla hareket edilecek bir Batılılaşma ya da Modernleşme çabası değildir. Dünyada varolma mücadelesi ve mücahedesidir. Modernizmin kölesi olmak yerine, medeniyetin getirdiklerinden

faýdalanarak, bütin insanlığa yön vermiş bir Millet telâkkisiyle; bu hasletlerimizi yeniden depreştirerek, derin tarihî gücümüzle bizden medet bekleyen - başta Türk ve İslâm âlemi olmak üzere- mağdur ve mazlum milletlere kol kanat germeliyiz. Bu da, ancak, vehimlerimizden kurtularak, korkularımızı yenerek; yeni bir fetih ruhuyla teşekkül edecektir. Tedrici bir tekamül; hatalı değerler, yanlış içtihatlar, muharref tarihî, irfanî, ilmî verilerle değil; aslî unsurları muhafaza ederek mümkündür. Sapkınlığa düşmeden, radikalliğe meyletmeden, entegrist bir düşünceye kapılmadan; Batı'nın korktuğu Müslüman-Türk umdelerini hayata geçirmek; tarihî bir zarurettir. Onları "Bizim" kıymetlerimiz olduğunu tasavvur edip, "âtinin sahiplerine" teslim etmek mecburiyetindeyiz. Batı'nın Biz'den korkmasını beklemeden; Müslüman-Türk Milletinin istikbalini, Muhafazakâr Değişim'i temessül etmiş yeni neslin uhdesine vermeliyiz.

Kaynakça:

Barutçugil, Hikmet, Tarih-Düşünce Dergisi, İstanbul, Eylül-2003

Baudrillard, Jean, "Batı'nın Kusursuz İki Yüzlülüğü", Terc., Cemal Aydın, Yeni Şafak Gazetesi, 03.05.1999

Berman, Marshall, Katı Olan Her Şey Buharlaşıyor, Nakleden, M.Naci Bostancı, Türkiye Günlüğü Dergisi, Sayı:75, 2003

Dağı, İhsan, "Avrupa Birliği'ne Doğru: Devletin 'Batı'sı, Devletin 'Bekası'", Türkiye Günlüğü Dergisi, Kış-2001

Davutoğlu, Ahmet, "Batı Medeniyeti ve Hıristiyanlık", Divan Dergisi, 2002/2

Dıranas, A.Muhip, Toplu Yazılar, YKY, İstanbul, 2003

Duralı, Teoman, Gerçek Hayat Dergisi, İstanbul, 5-11 Aralık 2003

Göle, Nilüfer, Dünden Bugüne Tercüman gazetesi, 09.08.2003

Gürsoy, Kenan, Le Monde Diplomatique, İstanbul, 15 Temmuz-15 Eylül, 2003

Haldun, İbn-i, Mukaddime Terc., Halil Kendir; Yeni Şafak Yayınları, İstanbul, 2004

_____, Halka ve Olaylara Tercüman Gazetesi, 10.12.2003

Köktürk, Milay, Yarın Dergisi, Temmuz-Ağustos 2004

Landes, David, Terc.: Tuncay Önder, Türkiye Günlüğü Dergisi/ 71-2002

Meriç, Cemil, Bu Ülke, İletişim Yayınları İstanbul, 2002

_____, Osmanlı Tarihi, C., 3, Çamlıca Basım Yayın, İstanbul, 2008

Poole, R., Ahlak ve Modernlik, Nakleden, Ayşe Böhürler, İzlenim Dergisi-Ocak-1994

Topçu, Nurettin, Yarınki Türkiye, Dergâh Yayınları, İstanbul, 2011

Uzunçarşılı, İ.Hakkı, Büyük Osmanlı Tarihi, 3.Cilt, Atatürk-Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu yayınları, XIII.Dizi-Sa.16.cld

Woodley, Tony, The Guerdian, Terc., İ.Tayfub Salcı Gerçek Hayat Dergisi, 2004